

Prilog 3.

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

[Click here to enter text.](#)

ISKAZ O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA

PRIJEDLOG ZAKONA O POTPORAMA ZA OČUVANJE RADNIH MJESTA

Zagreb, kolovoz 2013.

UPUTA: Tekst označen *italicom* potrebno je brisati tijekom popunjavanja obrasca.

1. PROBLEM

Zbog negativnih utjecaja gospodarske i financijske krize na zaposlenost i trendove kretanja na tržištu rada, Republika Hrvatska već petu godinu zaredom bilježi smanjenje stope zaposlenosti i rast stope i broja nezaposlenih. Stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 15 do 64 godine smanjila se s 53,2% u trećem kvartalu 2011. na 52,5% u istom kvartalu 2012. godine. Stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 20 do 64 godine pala je s 57,7% na 57,2%.

Smanjenje zaposlenosti popraćeno je povećanjem nezaposlenosti. Stopa nezaposlenosti povećala se s 12,2% u trećem kvartalu 2011. na 14,5% u istom kvartalu 2012. godine. Stopa nezaposlenosti muškaraca porasla je s 12,5% na 14,7%, dok se stopa nezaposlenosti žena povećala s 11,9% na 14,3%. Stopa nezaposlenosti mlade radne snage u dobi od 15 do 24 godine porasla je s 31,3% na 37,6%. Stopa nezaposlenosti povećala se, dakle, kod svih spolnih i dobnih skupina. Registrirana nezaposlenost također se povećala u 2012. godini. U usporedbi s prethodnom godinom, prosječan broj nezaposlenih porastao je 6,2%.

Ukupna negativna makro ekonomska kretanja, koja već duži period ukazuju na pad bruto domaćeg proizvoda, pad industrijske proizvodnje, rast bruto inozemnog duga i smanjenje opće potrošnje, uzrokovala su potrebna restrukturiranja gospodarstva i pri tom uzrokovala brojna otpuštanja zaposlenih radnika. Velik broj novo prijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih ušao je izravno iz prekinutog radnog odnosa, odnosno zbog otkaza ugovora o radu koji su bili poslovno uvjetovani, uključeni u programe zbrinjavanja viška ili uzrokovani otvaranjem stečajnih postupaka, a što je dodatno opteretilo troškove Državnog proračuna zbog ostvarivanja prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti i isplaćenih osiguranih potraživanja u slučajevima stečaja, kako je prikazano u tablicama koje slijede.

Tablica 1. Novo prijavljeni zbog poslovno uvjetovanog otkaza, stečaja i likvidacije

Kalendarska godina	Broj novo prijavljenih tijekom te godine	Od toga broj korisnika naknade	Isplaćeno naknada za ukupno razdoblje primanja
2009.	65.841	61.863	769.524.699
2010.	67.621	63.886	708.949.682
2011.	51.378	47.644	492.324.046
2012.	55.437	51.444	540.815.311
I-VII 2013.	29.559	26.518	174.103.854
Sveukupno	269.836	251.355	2,685.717.592

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Tablica 2. Isplaćena osiguravana radnička potraživanja u slučaju stečaja poslodavca

Kalendarska godina	Broj isplaćenih zahtjeva	Iznos isplaćenih zahtjeva	Povrat isplaćenih zahtjeva u toj godini	Udio povrata sredstava
2009.	2.734	42.930.000	11.900.000	27,72%
2010.	6.789	84.160.000	10.370.000	12,32%
2011.	4.229	64.320.000	7.480.000	11,64%
2012.	4.031	65.800.000	15.050.000	22,87%
Sveukupno	17.783	257.210.000	44.800.000	18,64%

Izvor: Agencija za zaštitu radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca

Potpore za očuvanje radnih mjesta kao institut financijske podrške poduzetnicima u privremenim poteškoćama, a koje su uvjetovane gospodarskom krizom uvodi se na hrvatsko tržište rada u 2009. godini donošenjem Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta („Narodne novine“, broj 94/09) s primjenom do 31.12.2010. godine.

Zakon je postavljao kompleksne kriterije za korištenje potpore, a to je prije svega dokaz da poduzetnik u 2007. i u prvoj polovici 2008. godine nije poslovao s gubitkom i da u trenutku podnošenja zahtjeva ima podmirene obveze na ime javnih davanja (poreze, doprinose, prireze). Zakonom su ujedno poslodavci bili ograničeni uvjetima korištenja potpore u odnosu na potreban broj radnika i razdoblje u kojem su bili dužni zadržati određeni broj radnika u radnom odnosu u razdoblju korištenja potpore. Pri tome je poslodavac, u razdoblju korištenja potpore bio onemogućen provoditi odgovarajuća restrukturiranja u cilju opstanka na tržištu, a što je posljedično utjecalo na neatraktivnost korištenja potpora. Poslodavac je trebao pridonijeti Program za rad u punom radnom vremenu kraćem od 40 sati tjedno u kojem se obrazlažu razlozi uvođenja tjednog fonda od 32 radna sata, mjere koje je poduzeo i koje će poduzeti u cilju zadržavanja radnih mjesta, trajanje programa i broj očuvanih radnih mjesta. Dakako, tražila se suglasnost svih radnika ili predstavnika radnika na Program. Poslodavcu se refundirao trošak do 20% razlike plaće i doprinosa na plaću radnika prije skraćivanja radnog vremena, a potporu je bilo moguće koristiti u razdoblju od 14.08.2009. do 30.06.2010 i to za razdoblje od 3 mjeseca, odnosno u maksimalnom trajanju od 6 mjeseci. Do kraja 2009. godine zaprimljena su 4 zahtjeva za korištenje potpore za očuvanje radnih mjesta za 236 osoba od čega je odobrena potpora za 27 osoba uz trošak od 47.324,69 kn.

Osim toga, Zakonom nije bilo regulirano pravo na korištenje potpore za obrazovanje i osposobljavanje za vrijeme dok radnici iz opravdanog razloga ne rade.

Usprkos jakoj javnoj promidžbi ovog Zakona istim nisu ostvareni očekivani rezultati jer poslodavci nisu iskazali dostatan interes za korištenje propisanih potpora iz niza otežavajućih razloga kao što su: program skraćivanja radnog vremena nije odobren od strane radničkog vijeća odnosno sindikalnog povjerenika, nemogućnost umanjivanja minimalne plaće koju su poslodavci isplaćivali, poslodavci su već koristili potpore po drugim izvorima i sl. Obzirom da Zakon nije polučio očekivane rezultate bilo je neophodno izmijeniti kriterije i uvjete za dodjelu potpora za očuvanje radnih mjesta u cilju omogućavanja većem broju poslodavaca da primjenom instituta skraćivanja radnog vremena održe punu zaposlenost.

Tako su u srpnju 2010. godine Izmjjenama Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta („Narodne novine“, broj 88/10) kriteriji za dodjelu potpore ublaženi te je ona postala dostupnija i poslodavcima koji imaju rješenje o obročnoj uplati dugovanja na ime javnih davanja. Iako su kriteriji ublaženi, ni u toj godini nisu polučeni bolji rezultati od onih iz prethodne godine jer je podneseno svega 3 zahtjeva za korištenje ove potpore za ukupno 67 osoba, no niti jedan nije odobren.

Po prestanku važenja Zakona, potpore za očuvanje radnih mjesta postaju dio provedbenih aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po mjerama iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu u okviru strateškog prioriteta 3.6. Poboljšati prilagodljivost radnika i poduzeća. Mjera je sada usmjerena prema radniku te se sufinancira razlika neto plaće radnika prije i nakon uvođenja Programa rada u punom radnom vremenu kraćem od 40 sati tjedno, a najviše do 20% iznosa razlike. Poslodavac je u obvezi obračunati i uplatiti doprinose prema plaći prije provedbe Programa. Na sjednici održanoj dana 15. studenog 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku o produženju primjene Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu do 01. srpnja 2013. godine te na prijedlog Ministarstva rada i mirovinskog sustava na sjednici održanoj 6. lipnja 2013. godine donosi Odluku o produženju NPPZ-a do 31. prosinca 2013. godine pa se ova mjera nastavila koristiti i tijekom 2013. godine.

Provedbeni rezultati tijekom prve dvije godine njene promjene (533 osobe u 2011. i 170 u 2012. godini) upućivali su na nužnost promjene i usklađivanje mjere prema potrebama poslodavaca u privremenim poteškoćama te je ista s početkom 2013. godine uvrštena u paket mjera „važno je očuvati radno mjesto“ usmjerene na poslodavce u teškoćama. Unutar ovog paketa mjera poslodavcima se financijskom potporom, uključujući potporu za očuvanje radnih mjesta i u vremenu privremenih teškoća omogućava zadržavanje kvalificiranih radnika, te su olakšane procedure vezane uz korištenje u odnosu na prijašnje godine jer su ukinuta ograničenja koja su ranije postojala. Do 30.07. 2013. godine podneseno je 23 zahtjeva 1.267 osoba od čega je 716 osoba obuhvaćeno mjerom u ukupnom iznosu od 2.651.694,60 kuna.

Tablica 3. Iskorištene potpore za očuvanje radnih mjesta

Kalendarska godina	Broj poslodavaca korisnika	Uključen broj osoba	Prosječno trajanje u mjesecima	Ukupno isplaćenih sredstava	Prosječan trošak po osobi
2009.	2	27	4,5	47.324,69	1.752,77
2010.	0	0	0	0	0
2011.	2	533	4,5	3.167.887,76	5.943,50
2012.	1	170	3	232.481,18	1.367,54
I-VIII 2013.	7	716	6	2.651.694,60	3.703,48
Sveukupno	12	1.446	4,5	6.099.388,23	4.218,11

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Potpore za usavršavanje koja se provodi kroz mjeru aktivne politike zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje odnosno obrazovanjem zaposlenih, državna je potpora namijenjena obrazovanju novozaposlenih radnika koji nemaju odgovarajuću stručnost i kvalificiranost za obavljanje poslova na kojima su zaposleni i za zaposlene radnike u cilju zadržavanja radnog mjesta kada poslodavac prelazi na nove proizvodne programe ili uvodi više tehnologije i standarde.

Sufinanciranje troškova obrazovanja (obuke) novozaposlenih osoba i osoba kojima prijeti gubitak radnog mjesta usklađeno je s nacionalnim zakonodavstvom i smjericama EU u području potpora za usavršavanje. Poslodavci mogu ostvariti potpore za usavršavanje za novozaposlene radnike ukoliko dokažu potrebu i svrhu provedbe obuke na radnom mjestu (nedostatak stručne radne snage na tržištu rada), kao i druge stručne i materijalne uvjete za provedbu planiranog usavršavanja. Za provođenje obuke zaposlenih radnika poslodavac treba dokazati uvođenje novih proizvodnih programa, viših tehnologija ili standarda proizvodnje kao i razinu kvalificiranosti postojećih radnika. Poslodavcima se odobrava 70% troškova usavršavanja za opće usavršavanje, odnosno znanja i vještine koje mogu poslužiti općenito na tržištu rada i kod drugih poslodavaca te 35% za posebno usavršavanje, odnosno specijalistička znanja vezana samo uz tog poslodavaca. Isplatom sredstava za usavršavanje poslodavac preuzima obvezu zadržavanja u radnom odnosu narednih 12 mjeseci radnika za kojeg je sufinancirana obuka. Ukoliko dođe do otkaza ugovora o radu poslodavac je u obvezi primiti zamjensku osobu iz evidencije nezaposlenih, ili izvršiti povrat isplaćenih sredstava. Opravdani troškovi usavršavanja su: troškovi predavača, putni troškovi predavača i polaznika, uključujući i smještaj, drugi tekući troškovi kao što su materijali i potrošna roba izravno vezani uz projekt, amortizacija alata i opreme, u opsegu u kojem se isključivo koriste za projekt usavršavanja i troškovi usmjeravanja i savjetovanja u vezi s projektom usavršavanja.

Općenito, uključivanjem osoba u obrazovanje potiče se cjeloživotno učenje, čime se utječe na podizanje razine zapošljivosti nezaposlenih osoba, a kod zaposlenih na podizanje razine učinkovitosti i produktivnosti na radu te zadržavanje statusa zaposlenosti u dužem vremenu, a naročito osoba niže razine obrazovanja i starije životne dobi. Zaposlene osobe uključuju se u programe usavršavanja (obuke) u cilju zadržavanja radnog mjesta kada poslodavac prelazi na novi proizvodni program, više tehnologije ili usklađivanje prema standardima Europske unije. Programi usavršavanja (obuke) za novozaposlene i zaposlene radnike nisu prilagođeni starijim radnicima, već slijede politiku poslodavaca za visokom produktivnošću i konkurentnošću, stoga je potrebno djelovati na osvježavanje poslodavaca da ulažu u usavršavanje starijih radnika, kao i rad na prilagodbi programa obrazovanja.

Za razliku od potpore za zapošljavanje koju uglavnom koriste mali i mikro poslodavci, potpore za usavršavanje koriste srednji i veliki poslodavci. Veliki poslodavci usavršavanje radnika mogu interno organizirati jer imaju odgovarajuću infrastrukturu i stručne kadrove koji svoja znanja i vještine stečene kroz formalne i druge oblike mogu prenijeti na druge osobe.

Ova mjere provodi se u istom obliku odnosno za iste ciljane skupine, u istom intenzitetu i vrsti opravdanih troškova (opće i posebni usavršavanje) još od 2008. godine. Promatrajući kretanja korištenja ove mjere u razdoblju 2009.-30.07.2013. godine, može se uočiti da se sve do kraja 2012. godine uključuje podjednak broj osoba (u 2009. godini 644 osobe, u 2010. godini 614 osoba, a u 2011. godini 632 osobe). U 2012. godini broj osoba koje su obrazovane uz potporu naglo opada (u 2012. godini uz potporu obrazovanja 121 osoba, odnosno 80% osoba manje no prethodne godine. Obzirom da je do kraja srpnja tekuće godine, u mjeru obrazovanja zaposlenih uključeno 132 osobe odnosno 9% osoba više no tijekom cijele prethodne godine, do kraja ove godine može se očekivati i povećanje ovog broja, a očekivanja se uglavnom temelje na upitima poduzetnika.

Tablica 4. Iskorištene potpore za obrazovanje zaposlenih

Kalendarska godina	Broj poslodavaca korisnika	Uključen broj osoba	Prosječno trajanje u mjesecima	Ukupno isplaćenih sredstava	Prosječan trošak po osobi
2009.	27	644	3	3.464.967,63	5.380,38
2010.	33	614	2	2.900.087,63	4.723,27
2011.	32	632	2,5	1.765.394,90	2.793,35
2012.	14	121	2,5	574.018,24	4.743,95
I-VIII 2013.	8	132	4	676.638,46	5.126,05
Sveukupno	114	2.143	2,8	9.381.106,86	4.377,56

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Kako je i u 2012. godini došlo do značajnog pada realnog BDP-a u Hrvatskoj zbog gospodarske recesije u zoni eura, vjerojatno je da će se negativna gospodarska kretanja nastaviti i u 2013. godini. Stoga se može očekivati da će u 2013. godini doći do daljnjeg smanjenja zaposlenosti i povećanja nezaposlenosti. Prema podacima Ministarstva financija bruto domaći proizvod (BDP) zabilježio je realno međugodišnje smanjenje od 1,8% u prva tri tromjesečja 2012. godine, što je proizašlo iz njegova realnog smanjenja od 1,3% u prvom, 2,2% u drugom te 1,9% u trećem tromjesečju. Najveći doprinos smanjenju BDP-a u prva tri tromjesečja 2012. godine došao je od potrošnje kućanstava, koja je realno smanjena 2,4% na međugodišnjoj razini, te bruto investicija u fiksni kapital, koje su zabilježile realno međugodišnje smanjenje od 4,4%. Državna potrošnja smanjena je 0,7% u prva tri tromjesečja 2012., isto kao i potrošnja neprofitnih ustanova koje služe kućanstvima.

2. CILJEVI

Nakon prethodno iznesenih podataka o negativnim kretanjima na tržištu rada i znatnim troškovima koji i poslodavcima i Državnom proračunu uzrokuju otkazivanja ugovora o radu i otpuštanja radnika, a u kontekstu cjelokupne reforme radnog zakonodavstva kojim će jedan od ciljeva biti i pomoć poslodavcima u restrukturiranju, neophodno je kroz normativno rješenje utvrditi pravo na potpore koje bi poslodavcima i radnicima tijekom privremenih poteškoća u poslovanju i privremenog smanjivanja i pada poslovnih aktivnosti omogućio

očuvanje radnih mjesta, na način da se utvrde kriteriji koji će motivirati i potaknuti poslodavce i radnike da u većem opsegu koriste potpore za očuvanje radnih mjesta skraćivanjem punog radnog vremena i obrazovanjem i osposobljavanjem radnika koji privremeno ne rade iz opravdanih razloga, umjesto da se restrukturiranje poslodavaca provodi prvenstveno smanjivanjem broja zaposlenih radnika.

Osnovni cilj normativnog rješenja je spriječiti ulazak u nezaposlenost onih radnika koji bi ostvarenjem potpore očuvali svoje radno mjesto, odnosno koji bi stekli potrebna znanja i vještine za promjenu radnog mjesta i zapošljavanje u kratkom roku jer podaci ukazuju da je od 269.836 radnika koji su ušli u evidenciju nezaposlenih iz radnog odnosa njih 134.772 zaposleno, od čega 108.246 osoba unutar razdoblja od 12 mjeseci nezaposlenosti. Obzirom da je od ukupnog broja ove skupine nezaposlenih svega 8.978 osoba objavljeno iz evidencije nezaposlenih zbog ostvarenog prava na mirovinu, ocjenjujemo da je boljim sustavom potpora možda bilo moguće očuvati radna mjesta barem jednog dijela nezaposlenih koji su nakon ulaska u evidenciju nezaposlenih ostvarili novo zapošljavanje u kratkom roku.

Tablica 5. Zapošljavanje osoba koje su u nezaposlenost ušle zbog poslovno uvjetovanog otkaza, stečaja ili likvidacije

Godina ulaska	Broj zaposlenih	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 9 mjeseci	Do 12 mjeseci	Do 2 godine	Više od 2 godine
2009.	35.754	8.822	8.533	5.475	3.112	6.395	3.417
2010.	36.827	9.297	9.398	5.818	3.313	6.662	2.339
2011.	28.473	8.397	7.446	4.603	2.358	5.158	511
2012.	26.286	9.167	8.063	4.791	2.221	2.044	0
I-VII 2013	7.432	4.768	2.486	178	0	0	0
Sveukupno	134.772	40.451	35.926	20.865	11.004	20.259	6.267

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Osnovni cilj novog sustava potpora je da se kroz institute skraćivanja punog radnog vremena do 40 %, odnosno do 16 radnih sati tjedno očuva zaposlenost i radna mjesta u razdobljima smanjenih poslovnih aktivnosti i smanjene potrebe za radom radnika, koja bi mogla dovesti do otpuštanja dijela radnika. Mjerom obrazovanja i osposobljavanja radnika u razdobljima kada ne rade iz opravdanih razloga, odnosno kada za njihovim radom nema potrebe te su na tzv. „čekanju“, omogućilo bi se poslodavcu da zbog restrukturiranja, promjene u poslovanju ili tehnološkim i poslovnim procesima očuva zaposlenost na način da se ti radnici obrazuju odnosno osposobe za potrebe njegovog poslovnog procesa ili da steknu znanja i vještine tražene na tržištu rada, kako bi bili zapošljiviji u slučaju otkaza ugovora o radu. Predloženim potporama očekuje se očuvati barem 2 % onih radnih mjesta s kojih su radnici nakon kratkog vremena boravka u nezaposlenosti ostvarili novo zapošljavanje, odnosno oko 2.000 radnih mjesta.

Visina mogućih potpora usklađena je s odgovarajućim mjerama aktivne politike zapošljavanja i propisanim pravima koje ostvaruju nezaposlene osobe, a ostvarivanje ciljanih rezultata predloženog propisa ostvario bi i određene uštede kako poslodavcima, tako i Državnom proračunu. To stoga što su poslodavci dužni, temeljem općeg propisa o radu radnicima koji ne rade ili rade manje iz razloga za koje ne odgovaraju, isplaćivati propisanu ili ugovorenu plaću bez umanjenja, a korištenjem potpora će ostvariti dio tih troškova na način da će za skraćivanje radnog vremena ostvariti razmjerni dio iznosa plaće za broj radnih sati za koje je radniku skratio radno vrijeme, a do najviše 40% minimalne plaće, a za obrazovanje i osposobljavanje radnika će tijekom razdoblja tog osposobljavanja naknadu

plaće tih radnika umanjivati za novčanu pomoć koju će radniku isplaćivati Hrvatski zavod za zapošljavanje. Minimalna plaća, temeljem Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine“, broj 39/13) i Uredbe o visini minimalne plaće („Narodne novine“, broj 51/13) do 31. prosinca 2013. godine iznosi 2.984,78 kuna, a novčana pomoć tijekom razdoblja obrazovanja, temeljem Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Narodne novine“, broj 80/08, 94/09, 121/10, 25/12, 118/12 i 12/13) iznosi 50% minimalne neto plaće i trenutno iznosi 1.193,91 kunu.

Potpora za skraćivanje radnog vremena utvrđuje se u odnosu na minimalnu plaću iz nekoliko razloga. Obzirom da je u velikim radno intenzivnim djelatnostima razina plaća niska i u velikom dijelu se isplaćuje minimalna plaća, nije prihvatljivo rješenje da se u nekim drugim djelatnostima, s višom razinom plaća radnicima isplaćuju viši iznosi naknada za sate kada ne rade, od iznosa koji se isplaćuju radnicima s minimalnom plaćom kada rade. Osim toga se i mjera aktivne politike zapošljavanja, koja se predlaže za stalne sezonske radnike veže uz minimalnu plaću za onaj period kada sezonski radnik ne radi, ali je u produženom osiguranju. U cilju usklađenih prava svih radnika u razdobljima kada ne rade, visina potpora je ujednačena na razini minimalne plaće jer se uz primjenu iste omogućuje ostvarivanje radnih prava u punom radnom vremenu. Cijeneći pri tom i okolnost da je više od 50% osoba, koje su u nezaposlenost ušle iz radnog odnosa, ostalo bez radnog mjesta u djelatnostima prerađivačke industrije, građevinarstva i trgovine koje imaju nisku razinu plaća, najveći broj radnika koji bi mogli biti obuhvaćeni mjerom skraćivanja radnog vremena neće imati većih razlika u plaći prije i nakon skraćivanja radnog vremena.

Potpora za obrazovanje i osposobljavanje usklađena je s potporom koju tijekom obrazovanja i osposobljavanja ostvaruju nezaposlene osobe, odnosno radnici tijekom razdoblja obrazovanja ostvaruju svoju propisanu ili ugovorenu plaću, ali im dio u visini novčane pomoć, kao i nastale putne troškove vezane uz obrazovanje isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje, koji snosi i troškove obrazovanja.

Tablica 6. Procjena mogućih troškova za potpore skraćivanjem punog radnog vremena

Izračun za skraćivanje radnog vremena	Broj osoba uključenih u programu	Mjesečna razlika bruto minimalne plaće za sate skraćenog radnog vremena	Ukupan trošak mjesečno	Trošak za 6 mjeseci	Trošak za 12 mjeseci
Skraćivanje 40%	1.000	1.193,92	1,193.920	7,163.520	14,327.040
Skraćivanje 30%	1.000	895,44	895.440	5,372.640	10,745.280
Skraćivanje 20%	1.000	596,96	596.960	3,581.760	7,163.520
Skraćivanje 10%	1.000	298,48	298.480	1,790.880	3,581.760

Obzirom da su tijekom proteklih nepunih pet godina troškovi novčanih naknada za nezaposlene koji su u evidenciju nezaposlenih ušli zbog poslovno uvjetovanog otkaza, stečaja ili likvidacije poslodavca iznosili ukupno 2,685.717.592,00 kuna, odnosno oko prosječnih 10.000,00 kuna godišnje po jednoj nezaposlenoj osobi ili 20,000.000,00 kuna za ciljanu skupinu od 2.000 nezaposlenih osoba, čija su radna mjesta predloženim potporama mogla biti očuvana, prenamjenom sredstava novčane naknade u predložene potpore mogle bi utjecati na smanjivanje troškova novčanih naknada za vrijeme nezaposlenosti i možda manje uštede sredstava u Državnom proračunu na tim pozicijama. Pri tom nije potrebno isticati sve druge povoljne socijalne učinke koji prate ostanak u svijetu rada, očuvanje radnog mjesta i plaće te zadržavanje socijalne sigurnosti radnika i njihovih obitelji.

Valja ujedno naglasiti da je jedan od ciljeva Zakona propisati realne kriterije koje poslodavac mora ispunjavati kako bi ostvario pravo na potporu, te mu tijekom i nakon ostvarivanja prava na korištenje potpore omogućiti restrukturiranje, u cilju osiguravanja primjenjivosti Zakona u praksi, što će za posljedicu imati očuvanje radnih mjesta i održavanje stope zaposlenosti.

3. MOGUĆE OPCIJE

[Click here to enter text.](#)

3.1. OPCIJA 1 – ne poduzimati ništa (nenormativno rješenje)

Zadržavanjem postojećeg sustava potpora za očuvanje radnih mjesta u okviru aktivnih mjera zapošljavanja, razina korištenja tih potpora i nadalje će biti niska jer je njihovo ostvarivanje izravno ovisno o raspoloživosti osiguranih sredstava za tu namjenu, a odluka o dodijeli prepuštena je diskrecioj ocijeni i financijskim mogućnostima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

3.2. OPCIJA 2: - (nenormativno rješenje)

Nenormativnog rješenja u području propisivanja određenih prava, koje mogu ostvariti poslodavci i radnici, a koji se ostvaruju u propisanom postupku i na teret sredstava državnog proračuna nije moguće, niti se isto može uređivati kolektivnim ugovorima, odnosno prepustiti sporazumu socijalnih partnera.

3.3. OPCIJA 3: - (normativno rješenje)

Zakonom o potporama za očuvanje radnih mjesta propisuju se uvjeti, visina i način ostvarivanja potpora za očuvanje radnih mjesta, skraćivanjem punog radnog vremena i obrazovanjem i osposobljavanjem radnika tijekom razdoblja u kojem ne rade iz opravdanih razloga.

- 1. Opća odredba** – propisuje predmet koji se zakonom uređuje.
- 2. Subjekti** – propisuje poslodavce koji mogu, kao i one koji ne mogu koristiti potpore.
- 3. Kriteriji**- propisuje se uvjeti pod kojima se mogu dodijeliti potpore.
- 4. Program za očuvanje radnih mjesta** - propisuje obvezni sadržaj programa za

očuvanje radnih mjesta.

5. Potpora za skraćenje punog radnog vremena- definira institut skraćenog punog radnog vremena i visinu potpore za isto.

6. i 7. Potpora za obrazovanje i osposobljavanje- definira potporu i njezinu visinu te propisuje prava i obveze radnika i poslodavca tijekom razdoblja korištenja potpore.

8. i 9. Način i razdoblje korištenja potpora - propisuje način korištenja i raspon trajanja razdoblja korištenja potpora.

10. Obveza poslodavca – za vrijeme trajanja korištenja potpora propisuje posebne obveze poslodavcu.

11., 12., 13 i 14. Postupak za dodjelu potpore – propisuje postupak za dodjelu potpore i nadležna tijela koja ga provode.

15. Sredstva- definira izvor sredstava za isplate potpora.

16. Nadzor- propisuje tijela nadležna za provedbu nadzora nad primjenom propisa.

17. Kršenje obveza- propisuje uvjete za raskid ugovora i povrat isplaćenih potpora.

18. Prekršajne odredbe – propisuje novčane kazne za prekršaje poslodavca.

19. Povoljnije pravo – izuzima primjenu povoljnijeg prava na radnike tijekom razdoblja korištenja potpore za te radnike.

20. Završna odredba - propisuje rok za imenovanje Povjerenstva

21. Stupanje na snagu – određuje dan stupanja na snagu Zakona.

3.4. OPCIJA 4: - (normativno rješenje)

Alternativnog normativnog rješenja nema jer je sustav potpora za očuvanje radnih mjesta sada uređen u okviru aktivne politike zapošljavanja.

4. USPOREDBA OPCIJA

[Click here to enter text.](#)

Opcije	Koristi	Troškovi
Opcija 1: ne poduzimati ništa	Nisu indetificirane izravne koristi	Nastavit će se trend gašenja radnih mjesta i zadržati visoki troškovi otkazivanja ugovora o radu poslodavcima te javni troškovi socijalnih transfera.
Opcija 2: (nenormativno rješenje)	Nije moguće	Isti kao u opciji 1.
Opcija 3: (normativno rješenje)	Propisat će se određena prava koja će se moći ostvariti u propisanom	Očekuje se očuvanje barem 2.000 radnih mjesta tijekom kalendarske godine, što će smanjiti troškove

	postupku i na temelju odluke koja se može osporavati i protiv koje je osigurana sudska zaštita.	smanjenja broja zaposlenih i smanjenje troškova u Državnom proračunu na poziciji prava nezaposlenih.
Opcija 4: (normativno rješenje)	Nije moguće	Nije moguće procijeniti

UPUTA: Ovaj dio Iskaza popunjava se pri ažuriranju Nacrta prijedloga Iskaza, a nakon provedenog savjetovanja i ponovno se ažurira nakon javne rasprave kod izrade Prijedloga Iskaza

5. SAVJETOVANJE

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava provelo je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu Iskaza o učincima donošenja Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta na svojoj web stranici, koje je trajalo od 30. kolovoza do 30. rujna 2013. godine. Nakon provedenog savjetovanja, temeljem provedene javne rasprave, Ministarstvo je doradilo Iskaz, koji će zajedno s normativnim prijedlogom Zakona, biti objavljen na web stranici radi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, koje će trajati od 21. studenoga do 08. prosinca 2013. godine

6. PREPORUČENA OPCIJA

Click here to enter text.

PREPORUČENA OPCIJA:

Click here to enter text.

7. PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA

[

8. PRILOZI

[Normativni tekst Nacrta prijedloga zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta